

Kvalitetssikring af behandlingen med antipsykotisk medicin

Baggrund

Behandling med antipsykotisk medicin skal som alt andet medicin følges nøje. I forhold til netop antipsykotisk medicin er der dog særlig grund til at være opmærksom. For det første fordi mange af de antipsykotiske præparater er meget potente og dermed kan udgøre en risiko for patienten, hvis ikke effekt, bivirkninger og interaktioner løbende monitoreres i behandlingsforløbet. For det andet fordi det oftest er de kroniske psykiatriske patienter i langvarige forløb, der tegner sig for det største forbrug af antipsykotisk medicin. Erfaringerne viser, at netop denne svært behandlelige patientgruppe ofte har meget vanskeligt ved selv at søge hjælp og på anden vis tage vare på sig selv. Set ud fra et patientsikkerhedsperspektiv er der således god grund til nøje at følge forbruget af antipsykotisk medicin.

Glostrup-sagen fra 2012 og Sundhedsstyrelsens rapport fra samme år vedrørende "Tilsyn med medicineringen på landets botilbud, plejecentre og plejehjem"¹ har bidraget til et markant øget fokus på den medicinske praksis i forhold til behandling med antipsykotika. Senest har der i foråret 2016 været et massivt mediefokus på anvendelsen af antipsykotika på den psykiatriske afdeling i Slagelse, Region Sjælland.

Med afsæt i ovenstående er der de foregående år gennemført en række interne undersøgelser i Psykiatri og Social i Region Midtjylland, som har vist, at de samme problemstillinger ikke har kunnet genfindes i Region Midtjylland. Konklusionerne fra disse undersøgelser er samlet i de foregående årsrapporter.

Denne årsrapport er den femte i rækken. Datagrundlaget for rapporten vil ligesom i de to foregående rapporter være *samtlig*e administrationer af antipsykotisk medicin blandt indlagte patienter på alle hospitaler i Region Midtjylland. Metoden vil også være den samme, hvormed de nye data for 2016 løbende vil blive sammenholdt med tilsvarende data fra 2014 og 2015.

Indledningsvis følger først et par centrale betragtninger om behandling med antipsykotisk medicin.

¹ Tilsyn med medicineringen på landets botilbud, plejecentre og plejehjem, efteråret 2012:
[https://stps.dk/da/udgivelser/2012/~media/5A0E96978F87477F829255B0441FB1CD.ashx](https://stps.dk/da/udgivelser/2012/~/media/5A0E96978F87477F829255B0441FB1CD.ashx)

Lidt om antipsykotisk medicin

Det er primært patienter, der lider af skizofreni og andre psykotiske tilstande, der behandles med antipsykotisk medicin, og medicin er blot ét blandt flere elementer i den samlede behandlingsstrategi for disse patienter. Blandt de øvrige behandlingstiltag spiller særligt samtale og psykoterapi, psykoedukation, adfærdsmæssige og miljømæssige tiltag, samt aktiv inddragelse af pårørende, en afgørende rolle i den samlede behandling af patienten.

Antipsykotisk medicin virker ved at fjerne eller mindske symptomer som hallucinationer, vrangforestillinger og akut angst. Den beroligende og angstdæmpende virkning indtræder almindeligvis indenfor få timer, mens den antipsykotiske effekt først indtræder efter flere dage eller uger, alt afhængig af det enkelte antipsykotiske præparat.

Virkningen af antipsykotisk medicin varierer som alle øvrige medicinske præparater fra patient til patient. Det betyder, at den medicin, som virker på en patient, ikke nødvendigvis har samme effekt på en anden patient. Dette skyldes, at kroppens evne til at omsætte medicinen varierer. Personlige forhold som alder, vægt, helbreds- og ernæringstilstand samt genetiske forhold har stor betydning for, hvorledes medicin (og andre stoffer) omsættes i kroppen. Virkningen af antipsykotisk medicin kan ikke blot variere meget fra patient til patient, men også fra et tidspunkt i sygdomsforløbet til et andet. Mens nogle patienter bliver symptomfri, så oplever andre patienter dermed kun ringe effekt af medicinen. Behandling med antipsykotisk medicin tilrettelægges derfor altid individuelt, således at doseringen bliver optimal i forhold til den enkelte patient.

Både patientens, de pårørendes og lægens ønske om behandling af de pinefulde og invaliderende symptomer står i stærk kontrast til den varierende virkningsgrad af den antipsykotiske medicin. Der kan derfor opstå en fælles forventning om, at medicinen kan udrette mere, end den reelt kan. Risikoen ved denne "terapeutiske optimisme" er, at patienten behandles med flere slags antipsykotisk medicin (kombinationsbehandling) eller høje doser, selvom virkningen er marginal. Nyere dansk og international forskning kan ikke påvise en øget dødelighed hos patienter, der behandles med flere slags antipsykotisk medicin; men det giver en øget risiko for udvikling af bivirkninger.

De nationale rekommandationer (anbefalinger) og vejledninger for dosis af de enkelte antipsykotiske medicinske præparater baserer sig næsten udelukkende på forskning om og erfaringer fra den *velbehandlede* patient, der opnår en næsten symptomfri tilstand. Dette skyldes, at de sværest syge patienter oftest ikke er i stand til at afgive informeret samtykke til at medvirke i forskningsprojekter. Derfor har man reelt ikke mulighed for at kortlægge, hvilken dosis de sværest psykotiske og forpinte patienter kan og bør behandles med. Vejledningernes angivelse af dosis *kan* således vise sig at være utilstrækkelig i forhold til de mest syge patienter.

Behandlingsresistente patienter, som ikke oplever en symptomfri tilstand ved behandling med ét antipsykotikum, kan i nogle tilfælde opleve en større effekt med medicinsk kombinationsbehandling (også betegnet polyfarmaci). Medicinsk kombinationsbehandling

dækker over samtidig behandling med mere end ét (antipsykotisk) medicinsk præparat². Behandling med to eller flere typer antipsykotisk medicin kan med andre ord være udtryk for god kvalitet i den medicinske behandling af særligt behandlingsresistente patienter. Indtag af to eller flere typer medicin samtidigt kan imidlertid også medføre, at præparaterne forstærker eller reducerer hinandens virkning (interaktion). Ligeledes kan de forstærke eller reducere hinandens bivirkninger. Det betyder, at medicinsk kombinationsbehandling er en specialopgave, som kræver indgående kendskab til de forskellige former for antipsykotisk medicin. Ved brug af medicinsk kombinationsbehandling tilrådes hyppige brug af Terapeutisk Drug Monitorering (TDM), hvormed medicinens virksomme stof kan måles og monitoreres via blodprøver.

Den varierende evne til at omsætte medicinen i kroppen betyder, at nogle patienter vil have behov for mere antipsykotisk medicin end andre for at opnå samme virkning. I visse tilfælde med doser, der overstiger de rekommanderede doser, eller med flere typer af antipsykotisk medicin (kombinationsbehandling). I sådanne tilfælde beror den medicinske behandling på en konstant balancegang mellem pinefulde og invaliderende symptomer på den ene side og bivirkninger ved den medicinske behandling på den anden side. Patienterne skal aldrig have mere medicin end nødvendigt. På den anden side er medicinsk 'underbehandling' også uetisk, da det kan lede til forlænget sygdom og forpinthed hos patienterne, hvilket i sidste ende kan betyde, at fysisk magtanvendelse som eksempelvis bæltefiksering bliver en nødvendighed. Høje doser eller kombinationsbehandling er med andre ord ikke nødvendigvis lig med overmedicinering, men kan være et nødvendigt valg for at undgå invaliderende eller livstruende symptomer.

² Foruden flere typer medicin kan også naturlægemidler, stærke vitaminer, mineraler og enkelte fødevarer være en del af en medicinsk kombinationsbehandling.

Antipsykotisk medicin blandt indlagte patienter i Region Midtjylland

Anvendelsen af antipsykotisk medicin på hospitalerne i Region Midtjylland monitoreres løbende via et medicinmonitoreringssystem (Bi-portalen). Det er via systemet muligt, at følge forbruget af antipsykotisk medicin fra dag til dag – både fra centralt hold samt på afdelings- og afsnitsniveau. Systemet identificerer automatisk patienter i behandling med antipsykotisk medicin i doser, der overstiger de nationale rekommandationer, såvel som patienter i antipsykotisk kombinationsbehandling. Når systemet identificerer patienter, der har været underlagt en behandling med antipsykotisk medicin, der fraviger de nationale rekommandationer, foretages en kontrol af bevæggrunde og omstændigheder efterfølgende i den Elektroniske Patientjournal. Der er ikke på noget tidspunkt identificeret tendenser eller mønstre, der har krævet yderligere undersøgelse.

Det er vigtigt at have for øje, at systemet alene kan monitorere forbruget af antipsykotika blandt indlagte patienter. De følgende data indbefatter således ikke forbruget af antipsykotika i ambulant regi.

Af nedenstående tabel 1 fremgår det, at der er blevet administreret 209.387 dagsdoser³ antipsykotisk medicin blandt indlagte patienter i Region Midtjylland fra 1. januar 2016 til 31. december 2016. Tabellen viser også, at:

- 8.100 unikke patienter i løbet af 2016 har været i behandling med antipsykotika i Region Midtjylland. 3.830 af de 8.100 patienter har været i behandling i psykiatrien, mens 4.270 patienter har været i behandling med antipsykotika på et somatisk hospital.
- 182.285 af de 209.387 dagsdoser af antipsykotisk medicin er administreret i psykiatrien, mens 27.102 dagsdoser er administreret på et somatisk hospital.
- 1.447 af de 209.387 dagsdoser af antipsykotisk medicin overstiger de nationale rekommandationer. 1.415 af disse er administreret i psykiatrien, mens 32 er administreret på somatiske hospitaler.
- I alt 85 unikke patienter har i 2016 været i behandling med en dosis af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer. 78 af disse har fået medicinen administreret i psykiatrien. 6 har fået medicinen administreret på et somatisk hospital.

³ Den enkelte patients samlede indtag af et givent antipsykotisk præparat for en given dag udgør patientens dagsdosis for det pågældende antipsykotika.

Tabel 1: Doser af antipsykotisk medicin blandt indlagte patienter på hospitaler i Region Midtjylland i perioden 1. januar 2016 til 31. december 2016.

Hospital	Antal unikke pt. i behandling med antipsykotika (fast medicin + p.n. medicin ⁴)	Antal dagsdoser af antipsykotisk medicin (fast medicin + p.n. medicin)	Antal unikke patienter med en eller flere dagsdoser af antipsykotisk medicin der overstiger de nationale rekommandationer (fast medicin + p.n. medicin)	Antal dagsdoser af antipsykotisk medicin der overstiger de nationale rekommandationer (fast medicin + p.n. medicin)
Hospitalsenheden Horsens	451	2.343	1	2
Aarhus Universitetshospital	1.235	7.218	2	7
Hospitalsenheden Midt	924	10.612	2	21
Hospitalsenheden Vest	992	4.458	1	2
Hospitalsenheden Randers	668	2.471	0	0
Psykiatrien	3.830	182.285	78	1.415
Total	8.100	209.387	84	1.447

Kilde: Dataudtræk fra medicinmodulet i MidtEPJ

Sammenholdes ovenstående data med de tilsvarende data for de foregående år⁵ ses et mere eller mindre uændret billede. Antallet af unikke patienter i behandling med antipsykotika er stort set det samme i forhold til 2014 og 2015. Dette gælder både i psykiatrien og i somatikken. Der er dog sket en lille stigning i antallet af administrerede dagsdoser af antipsykotisk medicin på de tre år. Til gengæld er antallet af unikke patienter, der har været i behandling med doser af antipsykotisk medicin, som overstiger de nationale rekommandationer, faldet de tre seneste år (2014: 104 patienter; 2015: 99 patienter; 2016: 84 patienter). I forhold til antallet af dagsdoser, der overstiger de nationale rekommandationer, ses samme niveau som i de to foregående år.

Tabel 1 ovenfor viser også, at der er flere unikke patienter, der har været i behandling med antipsykotisk medicin på de somatiske hospitaler end i psykiatrien i løbet af 2016. Forklaringen på denne umiddelbart lidt overraskende konklusion er formentligt, at ordinationen ofte er opstartet i behandlingspsykiatrien, ved den praktiserende læge eller ved en praktiserende

⁴ P.n. medicin er medicin som ikke gives fast, men efter behov.

⁵ Data fra 2014 og 2015 er udeladt fra tabel 1 af pladshensyn. De konkrete tal for 2014 og 2015 kan ses i "Kvalitetssikring af behandling med antipsykotisk medicin – RM 2014" og "Kvalitetssikring af behandling med antipsykotisk medicin – RM 2015".

speciallæge i psykiatri, og at den somatiske afdeling blot administrerer patientens allerede ordinerede medicin under indlæggelsen på somatisk hospital.

Hvor størstedelen af de unikke patienter i behandling med antipsykotika kan findes i somatisk regi, er antallet af dagsdoser af antipsykotisk medicin til gengæld væsentligt højere i psykiatrisk regi. Dette naturligtvis med afsæt i hyppigere og længere kontakter i psykiatrien. I alt er cirka 85 % af administrationerne af antipsykotisk medicin blevet foretaget i psykiatrien, mens omkring 15 % af administrationerne fandt sted på et somatisk hospital.

Andelen af doser af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer, udgør som i de foregående år en meget lille del. Det er således kun 0,7 % af de samlede dagsdoser, der overstiger de nationale rekommandationer. Ydermere viser en nærmere gennemgang af doserne, at langt størstedelen kun ligger marginalt over de nationale rekommandationer. Dette indikerer, at der ej heller i denne årsrapport kan påvises generelle problemstillinger i forhold til dagsdoser af antipsykotisk medicin.

Analyserne ovenfor viser også, at de i alt 1.447 dagsdoser af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer, er fordelt på relativt få patienter (84 patienter). Det betyder også, at disse patienter i *gennemsnit* har fået en sådan dagsdosis flere gange. Størstedelen af behandlingerne med dagsdoser af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer, kan dog tilskrives fire svært syge og meget behandlingskrævende patienter. De fire patienter har i alt fået 960 af de 1.447 dagsdoser af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer – svarende til lidt mere end to tredjedele af alle administrationerne. De fire patienter er karakteriseret ved, at de alle er indlagt i henhold til dom. De har været indlagt i henholdsvis to, tre, fem og seks år på Retspsykiatrisk afdeling. To af de fire patienter har været i behandling med Aripiprazol i doserne 45 mg. og 60 mg. (max dosis 30 mg.). Den tredje patient har været i behandling med 50 mg. Olanzapin (max dosis 40 mg.), og den sidste patient har været i behandling med 25 mg. Haloperidol (max dosis 20 mg.). Fælles for de fire patienter er, at der er tale om meget svært behandlelige patienter med langvarige forløb i psykiatrien, og hvor den medicinske behandling varetages af en speciallæge i psykiatri.

Med afsæt i de 78 patienter som i psykiatrien har været i behandling med doser af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer, fremgår det af nedenstående tabel 2, hvor ofte en sådan medicinering har fundet sted⁶. Foruden tallene for

⁶ For de 6 patienter, som i somatisk regi har været i behandling med doser af antipsykotisk medicin, der overstiger, de nationale rekommandationer, gælder, at én patient har fået 15 dagsdoser, én patient har fået 6 dagsdoser, to patienter har fået 2 dagsdoser, og to patienter har fået 1 dagsdosis af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer.

2016 er de tilsvarende tal for 2014 og 2015 også indsat til sammenligning, således at udviklingen over tid kan følges:

- 33 af de 78 patienter har kun én gang været i behandlingen med en dosis af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer. De tilsvarende tal for 2014 og 2015 var henholdsvis 30 ud af 86 patienter og 29 ud af 85.
- 32 af de 78 patienter har mellem 2 og 10 gange været i behandling med en dosis af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer. De 32 patienter har tilsammen modtaget 128 behandlinger med antipsykotisk medicin, hvor dosis overstiger de nationale rekommandationer. I både 2014 og 2015 var der tale om 189 behandlinger fordelt på henholdsvis 37 og 36 patienter.
- 13 af de 78 patienter har mere end 10 gange været i behandling med en dosis af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer. De 13 patienter har tilsammen modtaget 1.254 behandlinger med antipsykotisk medicin, hvor dosis overstiger de nationale rekommandationer. Analyserne fra 2014 og 2015 viste henholdsvis 20 og 19 patienter. Antallet af behandlinger er nogenlunde konstant.

Tabel 2: Hyppighed af behandling med doser af antipsykotisk medicin over de nationale rekommandationer

Hyppighed	Antal patienter			Antal behandlinger		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Patienter som 1 gang har fået en dosis af antipsykotisk medicin som overstiger de nationale rekommandationer	30	29	33	30	29	33
Patienter som 2-5 gange har fået en dosis af antipsykotisk medicin som overstiger de nationale rekommandationer	24	23	23	73	86	63
Patienter som 6-10 gange har fået en dosis af antipsykotisk medicin som overstiger de nationale rekommandationer	13	13	9	116	103	65
Patienter som mere end 10 gange har fået en dosis af antipsykotisk medicin som overstiger de nationale rekommandationer	19	20	13	1.106	1.374	1.254
Total	86	85	78	1.325	1.592	1.415
Kilde: Dataudtræk fra Medicinmodulet i MidtEPJ						

Sammenholdes de 78 patienter fra 2016 med de 85 patienter fra 2015, er der 15 af patienterne, der er gengangere. Dvs. 15 af de 78 patienter var både i 2015 og 2016 i behandling med doser af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer.

Kombinationsbehandling

Brugen af flere forskellige slags antipsykotisk medicin på samme tid kræver særlig opmærksomhed, idet summen af den samlede medicindosis kan øge risikoen for bivirkninger. Af nedenstående tabel 3 fremgår det, hvorvidt de 78 patienter der har været i behandling med

doser af antipsykotisk medicin, som overstiger rekommandationerne, også har været i kombinationsbehandling. Heraf kan læses, at:

- 20 af de 33 patienter som én gang i 2016 har været i behandling med en dosis af antipsykotisk medicin, som overstiger de nationale rekommandationer kun var i behandling med dette ene antipsykotikum. 13 af de 33 patienter var i kombinationsbehandling med mere end et antipsykotika.
- Af de 32 patienter, som i 2016 har været i behandling imellem 2 og 10 gange med en dosis af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer, var 14 af disse kun i behandling med dette ene antipsykotikum. 18 patienter var i kombinationsbehandling med mere end et antipsykotika.
- 4 af de 13 patienter som har været i behandling med en dosis af antipsykotisk medicin, som overstiger de nationale rekommandationer mere end 10 gange, var kun i behandling med dette ene antipsykotikum. 9 af de 13 patienter var i kombinationsbehandling med mere end et antipsykotika.

Tabel 3: Kombinationsbehandling

Hyppeghed af doser over de nationale rekommandationer	Antal patienter			Antal patienter i behandling med 1 antipsykotika			Antal patienter i behandling med mere end 1 antipsykotika (kombinationsbehandling)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Patienter som 1 gang har fået en dosis af antipsykotisk medicin som overstiger de nationale rekommandationer	30	29	33	20	17	20	10	12	13
Patienter som 2-5 gange har fået en dosis af antipsykotisk medicin som overstiger de nationale rekommandationer	24	23	23	7	13	13	17	10	10
Patienter som 6-10 gange har fået en dosis af antipsykotisk medicin som overstiger de nationale rekommandationer	13	13	9	3	5	1	10	8	8
Patienter som mere end 10 gange har fået en dosis af antipsykotisk medicin som overstiger de nationale rekommandationer	19	20	13	5	4	4	14	16	9
Total	86	85	78	35	39	35	51	46	43

Kilde: Dataudtræk fra medicinmodulet i MidtEPJ

Overordnet kan der identificeres en positiv tendens, hvor antallet af patienter i antipsykotisk kombinationsbehandling fra 2014 til 2016 er faldet fra 51 til 43 patienter. Ligeledes fremgår det, at antallet af patienter, som mere end 10 gange har fået en dosis af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer, er faldet fra henholdsvis 19 og 20 patienter de to foregående år til 13 patienter i 2016.

Med afsæt i de foregående analyser fremgår det, at en mindre gruppe af patienter tegner sig for langt størstedelen af de doser af antipsykotisk medicin, der fraviger de nationale rekommandationer. Særligt 13 patienter skiller sig ud med mere end 10 dagsdoser af antipsykotisk medicin, der fraviger rekommandationerne. Heraf har 9 samtidigt været i antipsykotisk kombinationsbehandling.

Den mest behandlingskrævende patientgruppe

Zoomes yderligere ind på ovenstående 13 patienter der har været i behandling med doser af antipsykotisk medicin som overstiger de nationale rekommandationer mere end 10 gange i løbet af 2016, fremgår det af tabel 4, at:

- Størstedelen af patienterne (9 af 13) har en dom til behandling i psykiatrien
- 12 ud af de 13 patienter har haft mere end 10 indlæggelser og/eller en samlet indlæggelsestid på mere end et halvt år indenfor de seneste tre år
- 4 af de 13 patienter har i løbet af 2016 været underlagt en eller flere tvangsforanstaltninger
- Størstedelen af patienterne (9 af 13) har et misbrug
- En mindre andel på 4 af de 13 patienter har været selvskadende eller forsøgt selvmord

Tabel 4: Dom til behandling, kontakthypighed/længde, tvang, misbrug og selvskade/selvmoedsforsøg for de 13 patienter med mere end 10 dagsdoser af antipsykotisk medicin over rekommanderet.

	Dom til behandling		Mere end 10 indlæggelser /og eller en samlet indlæggelsestid på mere end et ½ år indenfor de seneste 3 år		Underlagt en eller flere tvangsforanstaltninger i 2016		Misbrug		Selvskade eller forsøg på selvmord	
	ja	nej	ja	nej	ja	nej	ja	nej	ja	nej
Psykiatrien 2014 (19 pt.)	10	9	15	4	12	7	7	12	6	13
Psykiatrien 2015 (20 pt.)	11	9	17	3	11	9	13	7	3	17
Psykiatrien 2016 (13 pt.)	9	4	12	1	4	9	9	4	4	9

Kilde: MidtEPJ

Ovenstående tabel 4 viser også, at karakteristika for gruppen af meget syge patienter, som har været i behandling mere end 10 gange med doser af antipsykotisk medicin der overstiger de nationale rekommandationer, ikke har ændret sig markant de seneste år. Dog ses der i forhold til de foregående år en større andel af patienter med dom til behandling og en stigning i andel af patienter med et misbrug. Ligeledes har alle patienter på nær én i 2016 haft mere

end 10 indlæggelser og/eller en samlet indlæggelsestid på mere end et ½ år indenfor de seneste 3 år.

4 af de 13 patienter, som i 2016 mere end 10 gange har fået en dosis af antipsykotisk medicin, som overstiger de nationale rekommandationer, indgik også i den tilsvarende analyse fra 2015. Der er med andre ord tale om fire patienter som både i 2015 og 2016, mere end 10 gange har været i behandling med doser af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer.

Som de foregående analyser viser, så udgør de 13 patienter en særligt ressourcekrævende patientgruppe hvor den normale behandlingsindsats, indbefattende eksempelvis samtaleterapi, psykoedukation, adfærdsmæssige og miljømæssige tiltag ofte ikke har den tilstrækkelige effekt. Dette afspejler sig ikke blot i forhold til medicinforbruget, men også i omfanget af indlæggelser, et højt antal domme til behandling, misbrugsproblematikker samt i mindre grad tvangsforanstaltninger, selvskade og forsøg på selvmord.

Konklusion

Der er i de foregåede årsrapporter ikke blevet identificeret generelle problemstillinger i forhold til brugen af antipsykotisk medicin i Region Midtjylland. Af denne femte rapport i rækken fremgår det, at der fortsat ikke kan identificeres generelle problemstillinger.

Rapporten viser som i de foregående år, at størstedelen af de unikke patienter, der har været i behandling med antipsykotisk medicin, har fået denne på et somatisk hospital. I forhold til døgndoserne, så er størstedelen af disse givet i psykiatrien, mens en mindre andel er givet på somatiske hospitaler.

I forhold til antallet af unikke patienter i behandling med doser af antipsykotisk medicin der overstiger de nationale rekommandationer, såvel som antallet af patienter som mere end 10 gange har fået en sådan behandling ses en faldende tendens i forhold til de to foregående år. Også i forhold til antipsykotisk kombinationsbehandling af patienter med doser af antipsykotisk medicin der fraviger de nationale rekommandationer, ses en faldende tendens de seneste tre år.

I alt 84 patienter har i løbet af 2016 været i behandling med doser af antipsykotisk medicin, der overstiger de nationale rekommandationer. 78 af de 84 patienter modtog behandlingen i psykiatrien, mens 6 patienter modtog behandlingen på et somatisk hospital. Særligt 13 kroniske patienter i psykiatrien tegner sig for et stort medicinforbrug, hvilket både indbefatter højere doser af antipsykotisk medicin end de nationale rekommandationer foreskriver, og antipsykotisk kombinationsbehandling. Fælles for de 13 patienter er, at der er tale om svært syge og meget ressourcekrævende patienter med mange og/eller langvarige indlæggelser, et højt antal behandlingsdomme og misbrugsproblematikker. 4 af de 13 patienter indgik også i den tilsvarende analyse fra 2015, hvilket igen understreger, at der er tale om svært syge kroniske patienter.

Den løbende monitorering af forbruget af antipsykotisk medicin på hospitalerne i Region Midtjylland vil fortsætte i 2017, ligesom konklusionerne herfra også vil blive samlet i en årsrapport.

-0-